

Sygn. akt VII Pa 143/13

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący- Sędzia: SO Krystian Nowocien

Sędziowie: SO Jacek Pluta, SO Joanna Sawicz(spr.)

Protokolant: st. sekretarz sądowy Marta Kołodziejczyk

przy udziale ----

po rozpoznaniu w dniu 28 października 2013 r. w Świdnicy

sprawy z powództwa A. D.

przeciwko Zespołowi Szkół w M.

o przywrócenie do pracy

na skutek apelacji wniesionej przez stronę pozwaną

od wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku

z dnia 02 sierpnia 2013 r. sygn. akt IV P 117/13

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kłodzku pozostawiając mu rozstrzygnięcie o dotychczasowych kosztach procesu.

UZASADNIENIE

A. D. domagał się uznania wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne. W uzasadnieniu powołał się na wyrok Sąd Rejonowy w Kłodzku z dnia 11.02.2013r. sygn. akt IV P 136/12, który przywrócił powoda do pracy u strony pozwanej na stanowisku nauczyciela wychowania fizycznego; przy czym apelacja od w/w wyroku została oddalona przez Sąd Okręgowy w Świdnicy wyrokiem z dnia 13.05.2013r. sygn. akt VII Pa 60/13. Powód w dniu 14.05.2013r. zgłosił gotowość podjęcia zatrudnienia, jednak strona pozwana nie dopuściła go do pracy i pismem z dnia 15.05.2013r. wypowiedziała ponownie umowę o pracę ze skutkiem na dzień 31.08.2013r., wskazując, że rozwiązanie stosunku pracy jest uzasadnione zmianami organizacyjnymi, które powodują zmniejszenie oddziałów. Z takim uzasadnieniem powód nie zgodził się. Nadto podniósł, że faktyczną przyczyną wypowiedzenia jest negatywny stosunek strony pozwanej do powoda .

Strona pozwana Zespół Szkół w M. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu podali, że z powodu zmian organizacyjnych nie ma możliwości zatrudnienia powoda, a nadto złożony został wniosek o przesłuchanie świadka na okoliczność przyczyn rozwiązania umowy o pracę oraz braku możliwości zatrudnienia powoda.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 2 sierpnia 2013 r. (sygn. IV P 117/13) Sąd Rejonowy w Kłodzku uznał za bezskuteczne wypowiedzenie umowy o pracę dokonane przez pozwaną Zespół Szkół w M. w dniu 15 maja 2013 r. powodowi A. D. oraz zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Rozstrzygnięcie swoje Sąd I-szej Instancji oparł o następująco ustalony stan faktyczny i poczynione rozważania:

A. D. zatrudniony był u strony pozwanej od 1.09.1989r. jako nauczyciel wychowania fizycznego - nauczyciel dyplomowany. U pozwanej zatrudnionych jest 3 nauczycieli wychowania fizycznego, powód legitymuje się dłuższym stażem pracy niż jeden pozostawiony w zatrudnieniu.

W dniu 28.05.2012r. powód otrzymał decyzję pozwanej o rozwiązaniu umowy o pracę za wypowiedzeniem. Jako podstawę tej decyzji pozwana wskazała art. 20 pkt.2 Karty Nauczyciela oraz przyczynę nie dotyczącą pracownika. Wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 11.02.2013r. w sprawie sygn. akt IV P 136/12 powód został przywrócony do pracy. Od w/w wyroku strona pozwana wniosła apelację, która wyrokiem z dnia 13.05.2013r. została oddalona przez Sąd Okręgowy w Świdnicy

W dniu 15.05.2013r. powód stawił się do pracy i otrzymał decyzję o rozwiązaniu z nim umowy o pracę, jednocześnie został zwolniony z obowiązku świadczenia pracy. Jako podstawę tej decyzji pozwany wskazał art. 20 ust. 1 pkt. 2 Karty Nauczyciela. W uzasadnieniu tej decyzji pozwana podała, że nastąpiły zmiany organizacyjne powodujące zmniejszenie liczby oddziałów do 18 i zmniejszenie liczby grup wychowania fizycznego do 12, co zapewnia 2,8 etatu.

Sąd Rejonowy wskazał, że podstawę zarzutu w pozwie stanowiły nierzeczywiste przyczyny rozwiązania stosunku pracy. Jednak pomimo pouczenia o treści art. 207 § 6 k.p.c., strona pozwana nie odniosła się do głównego argumentu uzasadnienia pozwu, nie odniósł się też do zarzutu powoda, iż przyczyną wypowiedzenia jest negatywny stosunek pozwanej do powoda. Strona pozwana nie usprawiedliwiła zaniechania w tej mierze, co dało Sądowi podstawę do pominięcia – zgodnie z art. 207 § 6 k.p.c. twierdzeń pozwanej oraz wniosku pozwanej o określenie terminu do jej złożenia.

Nadto Sąd Rejonowy zauważył, że brak było wykazania przez stronę pozwaną kryteriów doboru pracowników do zwolnień oraz wniosków dowodowych na tę okoliczność w toku postępowania sądowego.

Zdaniem Sądu Rejonowego uwzględnienie spóźnionych twierdzeń pozwanej oraz jej wniosku o określenie terminu na złożenie wniosków dowodowych, doprowadziłoby ewidentnie do zwłoki w rozpoznaniu sprawy, zatem Sąd uznał twierdzenia powoda wskazane w pozwie za uzasadnione i uznał za bezskuteczne wypowiedzenie umowy o pracę dokonane powodowi przez pozwaną.

Od powyższego wyroku apelację wniosła strona pozwana - Zespół Szkół w M. zaskarżając go w całości i zarzucając:

1. wybiórcze traktowanie dowodów, przez nieuwzględnienie wniosków dowodowych strony pozwanej zawartych w odpowiedzi na pozew jak i zgłoszonych na rozprawie;
2. dowolną ocenę dowodów, polegającą na przyjęciu, że brak zmniejszenia u strony pozwanej ilości oddziałów szkolnych i jednoczesnego zmniejszenia liczby uczniów prowadzi do możliwości zatrudnienia powoda;
3. brak wyjaśnienia istoty sprawy;
4. niewłaściwą ocenę dowodów przez Sąd Rejonowy przejawiającą się w przyjęciu, że na posiedzeniu Rad Pedagogicznych strony pozwanej nie dokonano ustalenia kryteriów doboru pracowników do ewentualnych zwolnień

Wskazując na powyższe, strona pozwana wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I-szej Instancji oraz zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu apelacji strona pozwana wskazała, że w odpowiedzi na pozew zawnioskowała o przesłuchanie świadka na okoliczności związane z wypowiedzeniem powodowi umowy o pracę oraz brakiem możliwości jego zatrudnienia, a wniosek w tym przedmiocie nie został rozpoznany. Nadto na rozprawie w dniu 2.03.2013r. została złożone kolejne wnioski, które zostały oddalone przez Sąd.

W odpowiedzi na apelację powód A. D. wniosł o oddalenie apelacji i jednocześnie o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przewrócenie go do pracy oraz zasądzenie wynagrodzenia na jego rzecz, a także o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelację wniesioną przez stronę pozwaną Zespół Szkół w M. należy uznać za zasadną.

Postępowanie dowodowe przed sądem, w zakresie zasadności wypowiedzenia umowy o pracę w zasadzie ogranicza się do tego, że pracodawca jest obowiązany wykazać istnienie właśnie tej przyczyny, którą podał pracownikowi. Jednocześnie przepisy art. 3 i 232 k.p.c. określają jedną z podstawowych zasad postępowania cywilnego, a mianowicie zasadę kontradyktoryjności. Oznacza to, że ciężar dostarczania w postępowaniu materiału procesowego spoczywa na stronach i uczestnikach postępowania. To strony mają dążyć do wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, nie mogą być bierne i liczyć na skorzystanie w dalszym toku postępowania ze środka odwoławczego, w którym zarzucić mogłyby sądowi niewyjaśnienie rzeczywistej treści stosunków faktycznych i prawnych. Na podstawie art. 232 k.p.c. na stronach ciąży obowiązek wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą one skutki prawne.

Jednocześnie przepisy art. 207 i 217 k.p.c. regulują sposób i termin składania zarzutów, twierdzeń oraz wniosków dowodowych. Celem tych unormowań jest sprawne gromadzenie materiału procesowego, ale przede wszystkim umożliwienie stronom przedstawienie swoich stanowisk i dowodów na ich poparcie. Przy czym art. 207 k.p.c. odnosi się do przede wszystkim do terminów sądowych w zakresie realizacji obowiązku składania wniosków dowodowych, natomiast art. 217§1 k.p.c. w myśl którego strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej, dotyczy prawa strony do składania wniosków dowodowych nawet do zamknięcia rozprawy.

Przepis art. 207 k.p.c. zmieniony przez art. 1 pkt 27 ustawy z dnia 16.09.2011r. (Dz.U nr 233, poz. 1381) z dniem 3 maja 2012 r. wprowadził możliwość zaostrenia w trakcie postępowania sądowego zasad prekluzji dowodowej, wprowadzając radykalne, jeśli nie wręcz rygorystyczne unormowanie w zakresie pomijania spóźnionych wniosków dowodowych. Stąd też realizacja tych unormowań winna być stosowana przez Sąd w sposób racjonalny i przejrzysty, ściśle z powyższym unormowaniem.

Zgodnie z art. 207§1 i §2 k.p.c. pozwany może przed pierwszym posiedzeniem wyznaczonym na rozprawę wnieść odpowiedź na pozew bądź też przewodniczący może zarządzić wniesienie odpowiedzi na pozew w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż dwa tygodnie. Natomiast w myśl art. 207§ 6 k.p.c. sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Jednak, gdy przewodniczący lub sąd zarządzi doręczenie m.in. pozwu czy odpowiedzi na pozew, powinien pouczyć strony o skutkach wynikających z art. 207§6 k.p.c. (art. 207§5 k.p.c.). Podobne uregulowanie zawiera art. 210 §2¹ k.p.c.

Analizując zatem wyżej wymienione przepisy, przede wszystkim przy uwzględnieniu celu, w jakim zostały ustanowione, należy stwierdzić, że zarówno pouczenia jak i zobowiązanie do składania wniosków dowodowych winno

być jednoznaczne i zrozumiałe dla stron, bowiem może doprowadzić nie tylko do nieprzeprowadzenia postępowania dowodowego przez Sąd, ale nawet do pozbawienia strony prawa do obrony jej praw (art. 379 pkt 5 k.p.c.).

W niniejszej sprawie, jakkolwiek strona pozwana została zobowiązana do złożenia w terminie 14 dni odpowiedzi na pozew, to jednocześnie trudno uznać, że w sposób jasny, przejrzysty i zrozumiały została ona pouczona o skutkach wynikających z przepisu art. 207§6 k.p.c. W „pouczeniu”, które zostało zamieszczone w piśmie przewodnim dotyczącym doręczenia odpisu pozwu, jakkolwiek przytoczono treść przepisu art. 207§6 k.p.c., to jednocześnie przytoczono przepis art. 217§1 k.p.c., który uprawnia strony do składania dowodów nawet do zamknięcia rozprawy, co dla strony działającej bez fachowego pełnomocnika mogło być niezrozumiałe. Natomiast w piśmie tym **brak jest w istocie zobowiązania strony pozwanej do złożenia wszystkich wniosków dowodowych, twierdzeń, zarzutów w odpowiedzi na pozew pod rygorem pominięcia spóźnionych**, tj. złożonych po terminie wskazanym w/w piśmie.

Odnosząc się do zarzutów apelacji, nie można również pominąć, że Sąd I-szej Instancji nie przeprowadził dowodu zawnioskowanego przez stronę pozwaną w odpowiedzi na pozew, natomiast dopuścił dowód, co do którego nie było wniosku żadnej ze stron, tj. z przesłuchania stron; przy czym nie wskazał na jaką okoliczność ma być on przeprowadzony.

A zatem, mając powyższe rozważania Sąd II-giej Instancji uznał za zasadne argumenty i wnioski zawarte w apelacji.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd I-szej Instancji przeprowadzi zawnioskowane postępowanie dowodowe. W tym celu zobowiąże pełnomocników stron do złożenia w określonym terminie wszystkich wniosków, zarzutów i twierdzeń, pod rygorem oddalenia spóźnionych, a następnie przeprowadzi zawnioskowane dowody, o ile nie będą one powoływane jedynie dla zwłoki lub na okoliczności, które zostały już dostatecznie wyjaśnione.

Z tych też względów Sąd II-giej Instancji uchylił zaskarżony wyrok na podstawie art. 386§4 k.p.c. wobec braku ustosunkowania się do zarzutów strony pozwanej i nieprzeprowadzenia postępowania dowodowego w całości i orzekł jak w sentencji.